

Odklad reprodukce a reprodukční zdraví v Česku

prof. RNDr. Jiřina Kocourková, Ph.D.

PhDr. Mgr. Anna Šťastná, Ph.D.

RNDr. Adéla Volejníková

RNDr. Eva Waldaufová

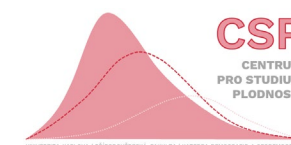
PRESSCENTRUM ČTK

6. 5. 2026, Praha

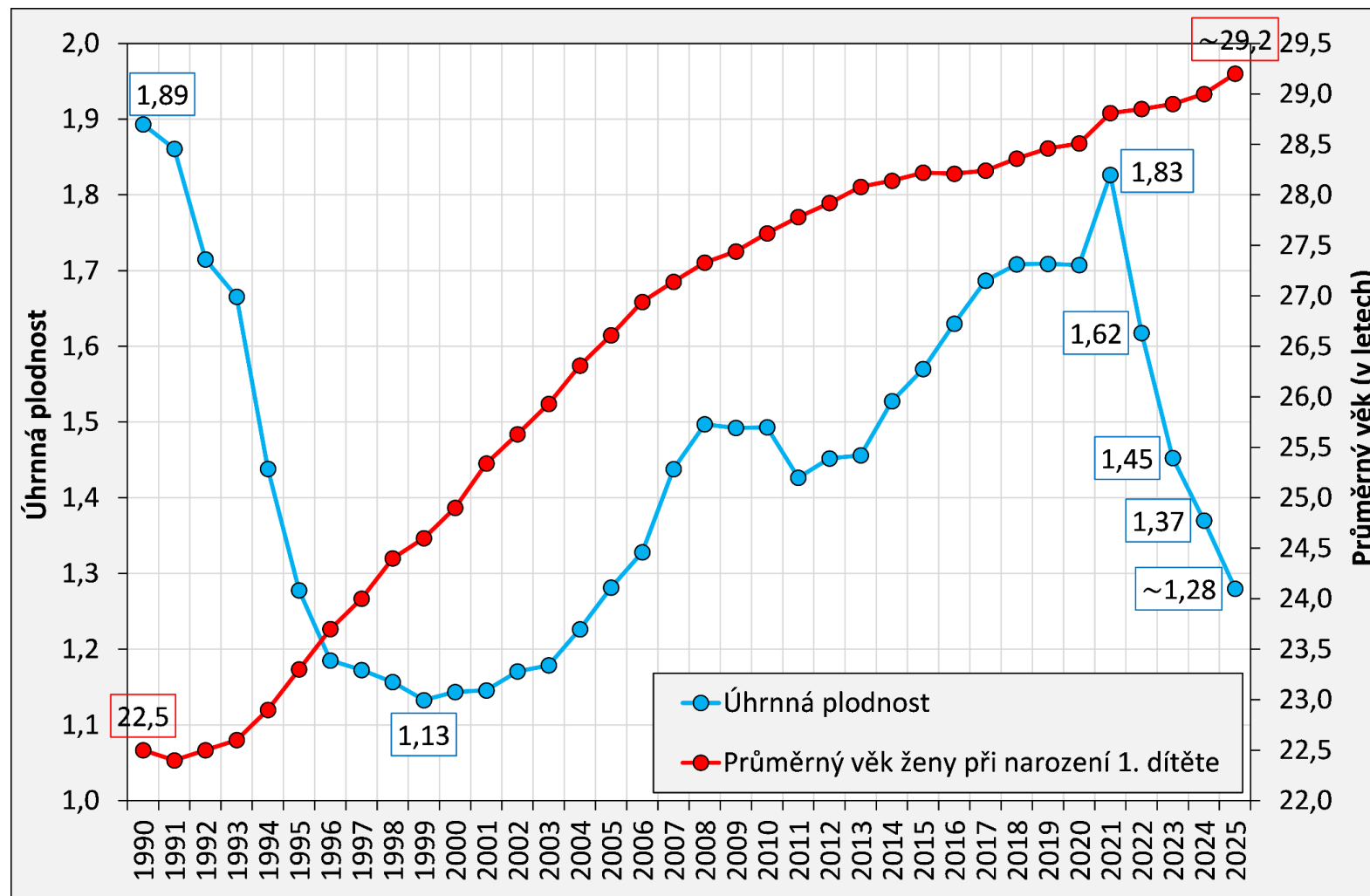
PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Katedra demografie a geodemografie
www.natur.cuni.cz/demografie

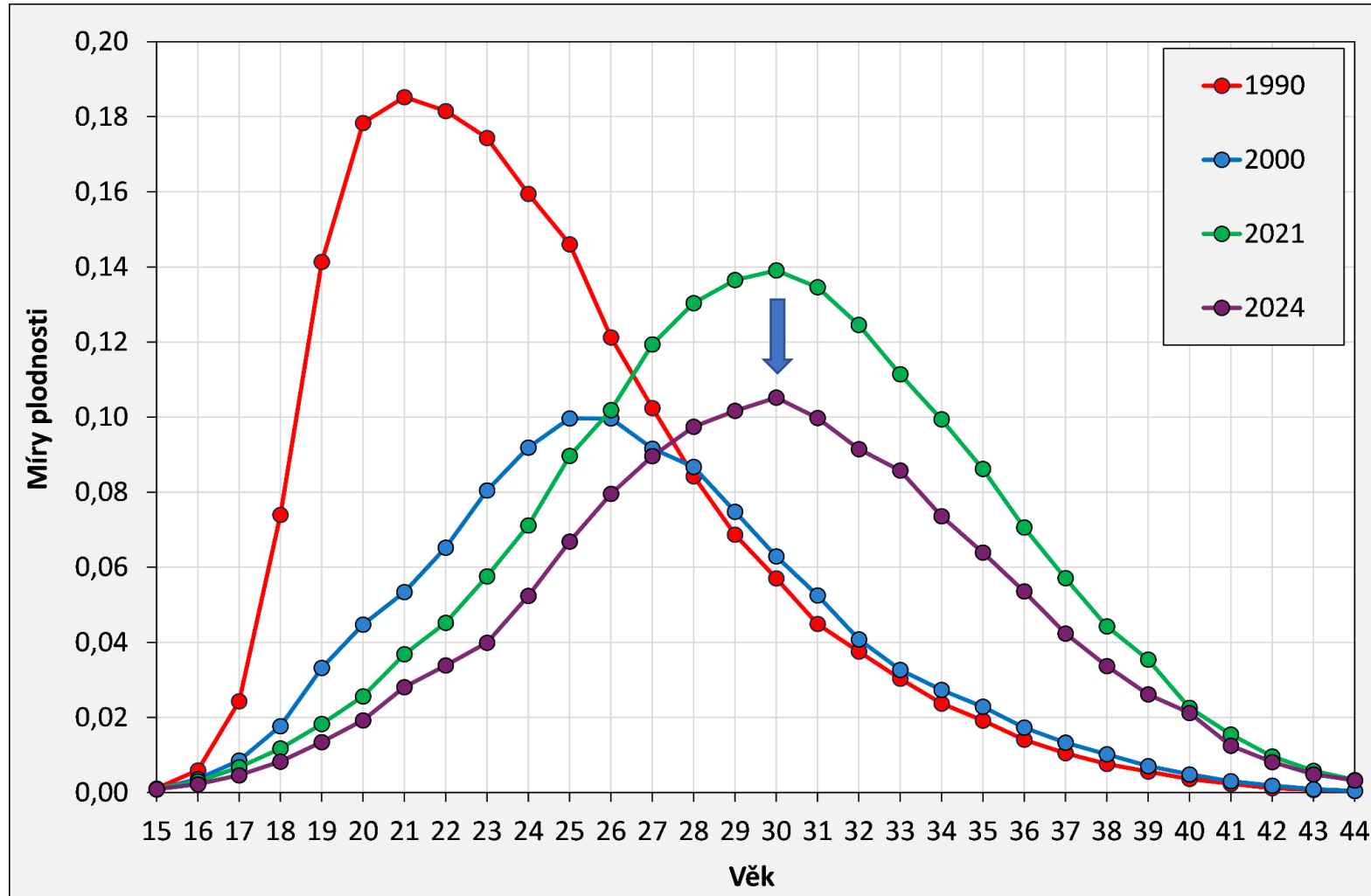
Prudký pokles plodnosti doprovázen růstem věku prvorodiček

Vývoj úhrnné plodnosti a průměrného věku žen při narození 1. dítěte, 1990–2025 (zdroj dat: ČSÚ)

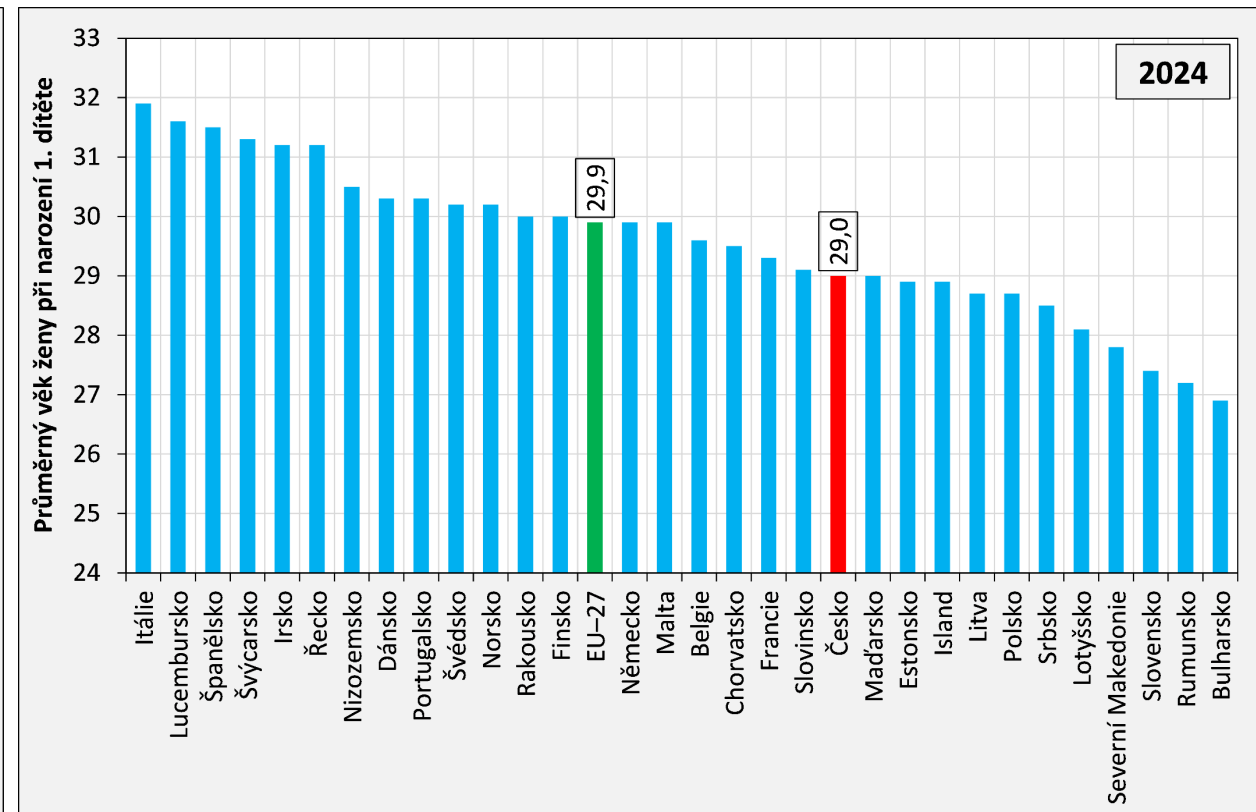
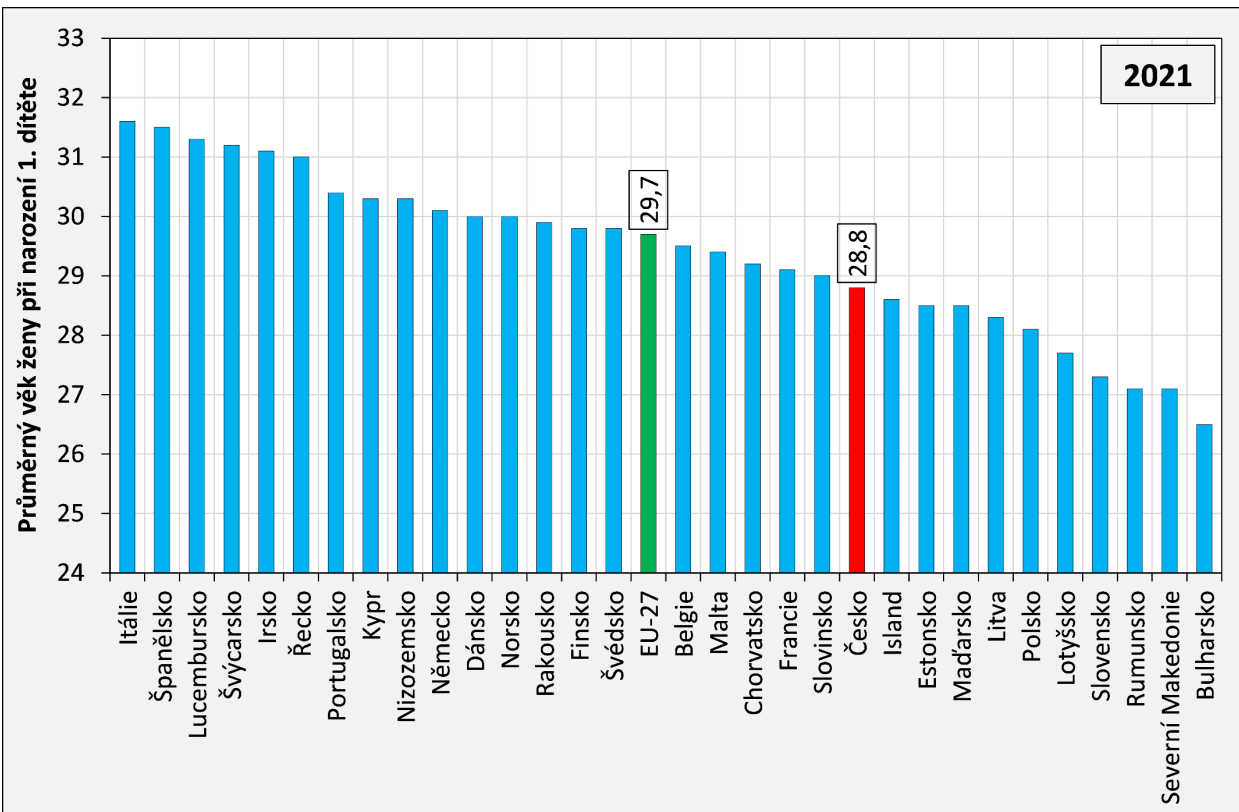
Aktuální pokles plodnosti probíhá u žen ve všech věkových skupinách

Míry plodnosti dle věku žen, 1990, 2000, 2021, 2024 (zdroj dat: ČSÚ)

Průměrný věk prvorodiček v Česku je stále pod evropským průměrem

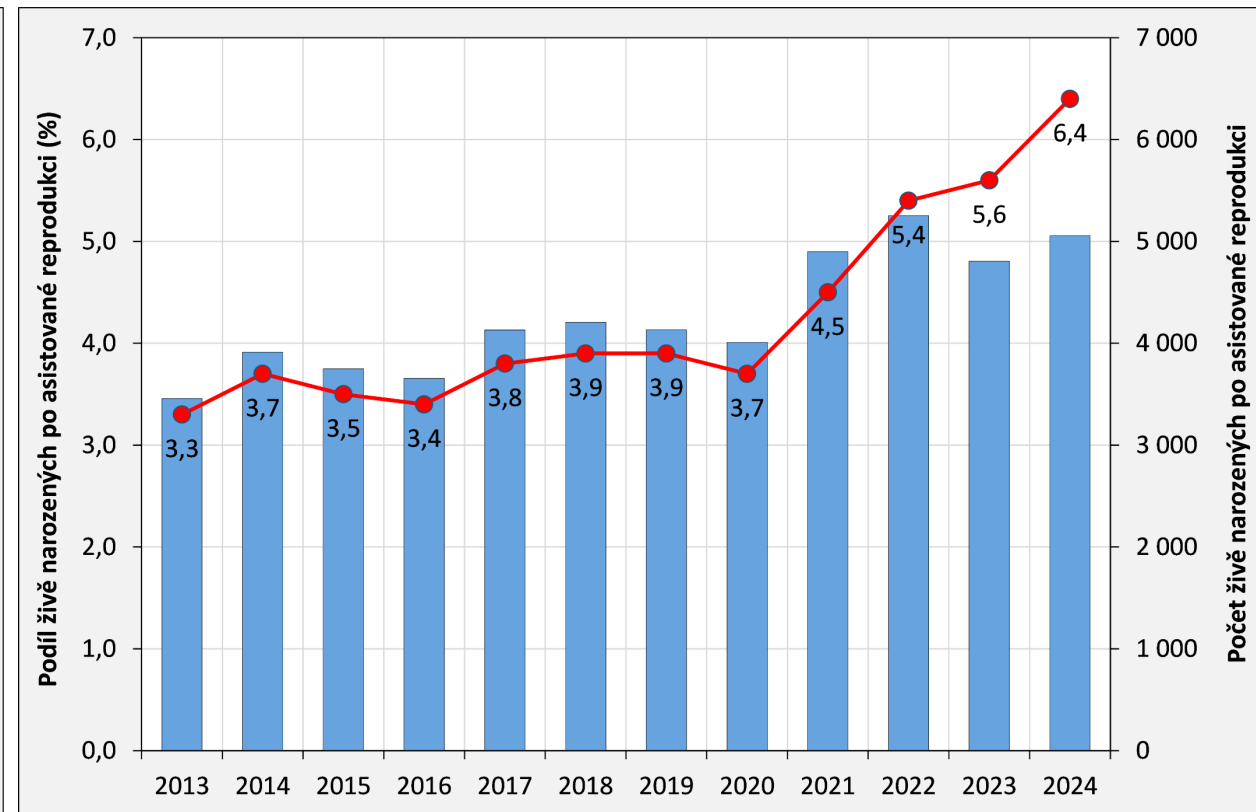
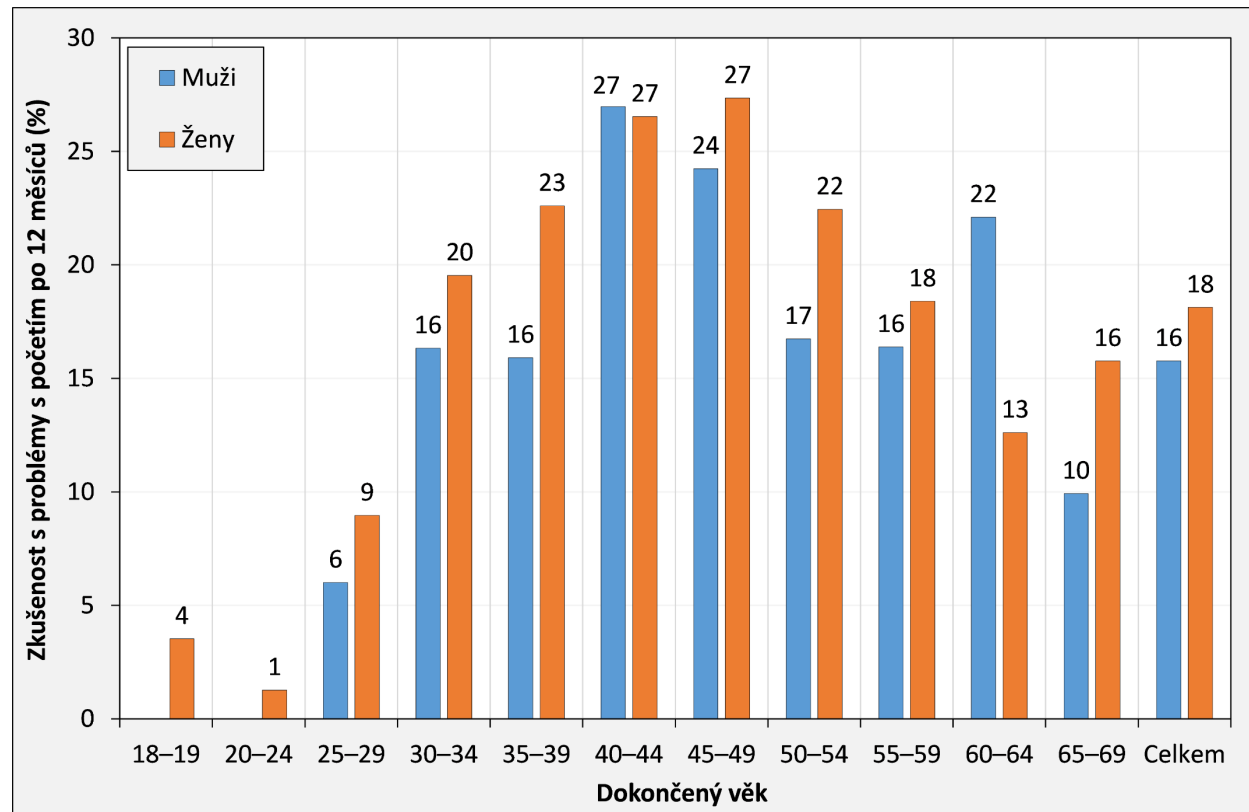
Průměrný věk ženy při narození 1. dítěte, vybrané evropské země, 2021 a 2024 (zdroj dat: Eurostat)

Odklad reprodukce vede k tomu, že větší podíl párů může čelit problémům s početím a riziku nenaplnění reprodukčních plánů

Podíl žen a mužů, kteří deklarují zkušenost s neschopností počít potomka trvající alespoň 12 měsíců, podle věkových skupin, v %, 2020–2022 (zdroj dat: GGP – Současná česká rodina)

Podíl a počet živě narozených po asistované reprodukci v Česku v letech 2013–2024 (zdroj dat: ÚZIS ČR, Národní registr reprodukčního zdraví)

Cíl studie je poukázat na potřebu zvýšit informovanost o reprodukčním zdraví a rozvíjet fertilitní gramotnost nejlépe již na školách

- Odklad reprodukce má biologické limity a čím déle se odkládá, tím více **roste riziko nenaplnění reprodukčních plánů**
- Jednou z příčin může být to, že **mladí lidé přeceňují šance na spontánní početí ve vyšším věku**
- Jestliže chceme, aby lidé mohli mít tolik dětí, kolik si přejí, tak je důležité je správně a včas informovat o všech rizicích plánování rodičovství v pozdějším věku
- Cílem je umožnit **informované rozhodování**, ne tlak na dřívější rodičovství
- Začít s osvětou včas, nejlépe již na školách, a téma srozumitelně komunikovat
- Prezentovat realisticky možnosti asistované reprodukce
- **Rodičovství je dnes mladými lidmi vnímáno jako pečlivě připravený projekt**, tzn. budu mít dítě, až budu na to připraven/připravena
  - Početí dítěte ale nelze přesně naplánovat
  - Cesta k rodičovství může trvat déle než lidé očekávají
- Otevřít debatu o „**ideální době, kdy mít dítě**“, která často nenastane
  - Čekání na lepší podmínky, lepší práci, lepší bydlení, atd. vede k dalšímu a dalšímu odkladu
  - Nejlepší doba je mít dítě včas
- Individuální rozhodnutí mají celospolečenské dopady, a proto je potřeba mezioborová debata opřená o demografická data

